బంధాలు

'అరవింద'

కరుణ అప్పుడే ఇంటికి వచ్చింది.

గోపాల్ అరగంట ముందే వచ్చాడు. గేటుచప్పుడుకి అటువైపు చూశాడు. ఒకచేతిలో పుస్తకాలు, రెండవ చేత్తో జుట్టు సవరించుకుంటోంది కరుణ. దట్టమైన మబ్బుల మధ్య మెరుపులా మనసులో సంతోషం ఒక్క వెలుగు వెలిగింది అంతలోనే ఒక ఆవేశం పాల పొంగులా పైకి ఒలకబోయింది. మళ్ళీ ఎక్కడినుంచో నీళ్ళు పడ్డట్టు అణగారిపోయి మనసు అడుగున ఒదిగిపోయింది.

గోపాల్‌ని గమనించిన కరుణ కళ్లు చిన్నగా నవ్వాయి.

గట్టిగా అరవాలనుకున్నాడో, మరింత గట్టిగా కౌగిలించుకోవాలనుకున్నాడో, ఏవో ఎన్నో బాధలు ఏకరువుపెట్టాలనుకున్నాడో అతడికే తెలీటంలేదు.

ఎక్కడనుంచి వచ్చిపడ్డాయి నీళ్లు!

ఎప్పుడూ అంతే. అతడు ఆవేశపడతాడు. వెంటనే ఎక్కడనుంచో నీళ్లు చిలకరిస్తాయి. అదేమిటో!

కరుణ నవ్వా?

దగ్గరగా వచ్చింది కరుణ.

కరుణ భుజాలమీద పొట్టిగా కత్తిరించిన జుట్టు అలల్లాగ. కలల్లాగ కదులుతోంది. వింతకాంతులీనుతోంది.

అతణ్ణి చూస్తూనే తల కొంచెం ఎగరేసింది. సగం నవ్వింది.

"కాఫీ తాగేసారా?" అంది.

హు...కాఫీకూడానూ...

"పాలు విరిగిపోయాయి" అన్నాడు.

అంటుంటే ఏడుపు వచ్చినట్లయింది.

చేతిలో ఉన్న పుస్తకాలకట్ట బల్లమీద పడేసి వచ్చింది. అతడిపక్కనే ఉన్న కుర్చీలో కూర్చుంది కరుణ.

"ఇవేళ ఏమైందనుకున్నారూ..." అంది

అప్రయత్నంగా కరుణ కళ్ళలోకి చూచాడు.

ఆ కళ్ళలో జాలి, జాలికెరటం కాదు. అది నదో, సంద్రమో!

"ఆ మనసు ఇక్కడలేదు." అనుకుని అతడి మనసు మూలిగింది.

"ఏమైంది" అని అతడు అడగలేదు. కరుణ చెప్పటం మొదలుపెట్టింది.

"ఇవేళ సెకండ్ పీరియడ్ అయ్యాక ఎనిమిదో తరగతికి వెడుతున్నాను. వనజ ఎదురువచ్చింది. కుంటుతోంది. కాలికేమయిందని అడిగాను. తనని ఎప్పుడూ క్లాసులో చూడటంతప్ప బయట చూడలేదు. ఎంతో తెలివైంది. శ్రద్ధగా వింటుంది పాఠాలు. నా మొహంలోకి చూసింది, తలవంచుకుంది.

"నేనింతేనండీ. ఇట్లాగే నడుస్తాను. పోలియో వచ్చింది" అంది.

ఆ పిల్ల మొహంలో విచారంలేదు. అలవాటుపడి ఉంటుంది కానీ నేను తెల్లబోయాను. ఎంతో బాధవేసింది.

ఆ పిల్ల నవ్వి వెళ్ళిపోయింది కానీ నేను కొంచెంసేపు అక్కడే నిలబడిపోయాను. వనజకి ధైర్యం చెప్పాలి. బాధపడిందేమో మొహంమీద అడిగేశాను, ఊరడించాలి. ఆ పిల్లకి దగ్గరవాలి ఆత్మవిశ్వాసం కలిగించాలి!

ఒక లోపం, శారీరిక లోపంతో ఆడపిల్ల బ్రతకటం ఎంత కష్టం!

ఆ పిల్లకి పెళ్ళవుతుందా? పెళ్లయినా సవ్యంగా రోజులు గడుస్తాయా? అన్నీ సమంగా ఉంటేనే జీవితం సాఫీగా గడవదు కదా...

వనజని ఈ శనివారం మన ఇంటికి రమ్మన్నాను...

చెప్పటం మధ్యలో ఆపింది కరుణ.

"అన్నట్లు ఆలస్యంగా వచ్చాను ఇవేళ...మీకు కోపం వచ్చిందా? లేదు కదూ! రజని కూతురు పుట్టినరోజు ఇవేళ...ఏడిచింది. పాపం! తనతో వెళ్ళి వాళ్ళింట్లో ఒక గంట కూర్చున్నాను. అన్నట్లు రజని సంగతి మీకు తెలీదుకదూ. వాళ్ళ పెళ్లయి పదేళ్లయింది. ఒక కూతురు పుట్టింది. తాగుతాడట. ఇంటి అవసరాలకి డబ్బు లేకపోయినా అవి మానడట. బ్రతిమిలాడినా వినిపించుకోలేదుట. పైగా కోపంతో అసహ్యంచుకుని ఇంకొకావిడతో స్నేహం చేశాడట! సహించలేక వచ్చేసింది రజని. ఏమిటో ఈ బంధాలనిపిస్తుంది. వాటిలో ఒదగలేము. వాటికి అతీతులమూ కాలేము. అతడు పంతంకొద్దీ కూతుర్ని తనదగ్గరే ఉంచుకున్నాడుట. అతడికైతే దూరం కాగలిగిందికానీ కూతురి ప్రేమ చంపుకోలేదుకదా. ఇవేళ ఫ్రాక్ కొంది ముప్పైరూపాయలుపెట్టి. ఏం చేసుకుంటుంది, పెట్టెలో పెట్టుకుంది. స్వీట్స్ కొని పిల్లలకి పంచింది.

నేను వెళ్ళి కూర్చున్నాను. ఈ సంగతులన్నీ చెప్పింది. గుండెబరువు దించుకుంది. మమతలకి దూరమైతే జీవితానికి అర్థంపో తుంది. మనసు దేనికో ఒకదానికి అల్లుకుపోవటానికి సిద్ధపడు తుంది. అల్లుకోకుండా ఉండలేదు. పిచ్చి రజని...నేను వచ్చేస్తుంటే 'నీ స్నేహం లేకపోతే నేనేమైపోతానో!' అంది.

గ్లాసు అందుకుని మిగిలిన నీళ్ళు గడగడా తాగేశాడు గోపాల్.

కథలు, కథలు, కథలు...ఎవరివో కథలు! ఎన్నో కథలు!

కొన్ని మాటలే చెవుల్లో పడుతు న్నాయ్, కొన్ని బాణాల్లాగ గుచ్చు కుంటున్నాయి. కొన్ని వేడిగా కాలుస్తు న్నట్లుగా ఉన్నాయ్.

'అయ్యాయా నీ కథలు?" అరవాలను కున్నాడు.

అరిచానా అనుకున్నాడు.

ఊహూ లేదు. అరవలేదు.

నీళ్లు! నీళ్ళు చల్లేశారెవరో, ఎక్కడి నుంచో.

కరుణ కళ్లలోనుంచా?

కాదు, తన మనసులోనే, తలలోనే ఎవరో నీళ్ళు పట్టుకుని నుంచున్నారు సిద్ధంగా. చల్లేశారు తను అరవకముందే.

కరుణ కళ్లలోకి చూశాడు, గోపాల్.

"నేనొక కథ చెప్పనా?" అన్నాడు.

"మీరా! కథా! మీరు కథ చెప్ప గలరా?" అన్నట్లు వింతగా చూసింది కరుణ.

కరుణ 'ఊ' అనకుండానే ప్రారం భించాడు.

పదేళ్ల క్రిందట!

ఒక చాలా మంచి అబ్బాయి ఉన్నాడు.

తెలిసినవాళ్ల కుటుంబంలో ఒక అమ్మాయి ఉంది.

ఆ అమ్మాయి అతడికి చాలా నచ్చింది.

పొడుగు జడ, కోలమొహం, సోగ కళ్ళు...మాట్లాడే కళ్ళు, పాటలు పాడే కళ్ళు, నవ్వే కళ్ళు! ఆ అమ్మాయి బాగా చదువుకుంది. తెలివైంది. అబ్బాయి కట్నం వద్దన్నాడు. అమ్మాయికి కూడా అబ్బాయి నచ్చాడు. మంచి ఉద్యోగంలో ఉన్నాడు...బాగున్నాడు.

పెళ్లయింది!

ఆ అమ్మాయి ఏది అడిగినా 'కాదు' అనటం చేతకాదు.

అది ఆ అమ్మాయి మహాత్మ్యం, ఆ కళ్ల ప్రభావం!

అయినా అతడేమీ నష్టపోలేదు.

వాళ్లకి ఇద్దరు పిల్లలు పుట్టారు. పెద్ద వాళ్లయ్యారు.

ఆ అమ్మాయి కళ్లలో ప్రభావం ఎక్కువైంది. మహాత్మ్యం ఎక్కువైంది. చీరలు అడగటం మానేసింది, పుట్టిన రోజు మరిచిపోయాడని అలగటం మరిచి పోయింది.

జుట్టు కత్తిరించుకుంది...ఆధునికత సంతరించుకుంది పిల్లల్ని స్కూల్లో

వేసింది...తనూ స్కూల్లో చేరింది.

పిల్లల్ని చూస్తే జాలి, ఆరాధన!

చిన్న చిన్న వాళ్ళు, పూలలా సుకుమారులు.

వికసించే సైంటిస్టులు...అన్వేషించే ఆత్మలు.

అది పెద్ద రకరకాల అద్భుతమైన పూలతోట.

ఆ అమ్మాయికి ఎవరిని చూసినా జాలి.

హెడ్‌మిస్ట్రెస్‌కి పెళ్ళికాలేదు! నలభై ఏళ్ళు వచ్చినా జీవనరాగం వినలేదని జాలి.

ఒక టీచర్‌ని భర్త వదిలేశాడు... అనారోగ్యకారణంగా.

ఒకావిడ భర్త రోగిష్టి.

ఒకావిడ విడో...ఒంటరిగా గడపాలి రాత్రీ పగలూ!

ఆ అమ్మాయికి అందరిమీదా జాలి.

పక్క ఇంట్లో బ్రహ్మచారి జబ్బు పడితే సేవచేసింది.

భర్త స్నేహితుడికి భార్య పోతే స్నేహంచేసింది.

దానికికూడా ఆ అబ్బాయి బాధ పడలేదు.

ఆ జాలిలో అమ్మాయి తనను తాను మరిచిపోయింది.

ఆ అబ్బాయిని, తను పెళ్ళిచేసుకున్నవాడిని మరిచిపోయింది.

అతడు పొద్దున్నే పనిలోకి వెడతాడు. సాయంత్రానికి అలసిపోయి వస్తాడు.

ఇంటికి రాగానే అమ్మాయి ఉండదు. ఒక్క చిరునవ్వు దొరకదు. కాఫీ ఉండదు...పాలు విరిగిపోతాయి.

ఉండేది రుచిలేని భోజనం అలసి పోయిన పిల్లలూ...

ఆటల సందడిలో అన్నీ మరిచి పోతారు పిల్లలు.

వాళ్ళకి బిస్కెట్లూ బిళ్ళలూ చాలు.

ఎట్లాగో ఒకలాగ భోజనం అయిన తరవాత నోట్సులు దిద్దటం, ఏవో పనులు ... అలసిపోయి నిద్రపోతుంది అమ్మాయి.

ఆ అబ్బాయికి నిద్రరాదు.

ఆఫీసులో 'స్టెనో' గుర్తువస్తుంది. ఆవిడ చిరునవ్వూ, కాఫీ తాగుతూ చూసిన చూపులూ, విసిరిన మాటలూ గుర్తువస్తాయి ... ఏదో కావాలని పిస్తుంది.

లేచి షర్ట్ తొడుక్కుంటాడు. చెప్పులు తొడుక్కుంటుండే...ఇంతలో ఎక్కడనుంచో నీళ్ళు పడతాయి.

అతడిలో ఆవేశం, కోరికా అణిగి పోతాయి.

వెనక్కి తిరిగివస్తాడు.

పడుకుని నిద్రపోతున్న అమ్మాయిని చూస్తూ నిలబడిపోతాడు.

"నో,నో...అతడు అట్లాగ ఊరుకో కూడదు. జాలి, ప్రేమ, ఉత్సాహం అపుకోకూడదు. అవే జీవితానికి

విలువైన వరాలు.

షి ఈజ్ ఎ ఫూల్...ఆ అమ్మాయిని వదిలిపెడితే తప్పులేదు. ఆ అమ్మాయి తృప్తి ఆ అమ్మాయికి ఉంది. అతను స్టెనోదగ్గిరికి వెళ్ళాల్సిందే!..."

ఆవేశంగా అంది కరుణ.

కరుణ కళ్ళలోకి చూస్తున్నాడు గోపాల్. అవి మిలమిలా, అందంగా ముత్యాలలాగ మెరుస్తున్నాయి.

"కానీ...ఆ అమ్మాయి పేరు కరుణ!" అన్నాడు గోపాల్ శక్తినంతటిని కూడదీసుకుంటూ.

"కరుణ'' అని నిశ్శబ్దంగా ఉచ్చరించాయి కరుణ పెదవులు.

లేచి అతడికి దగ్గరగావచ్చి నిలబడింది కరుణ, అతడి జుట్టు సవరిస్తూ.

"ఉండండి, కాఫీ తాగుదాం' అంది.

పనిమనిషిని పిలిచి పాలు తెప్పించింది.

నీళ్లు కాచి డికాషన్ తీసింది. పాలు కాచి కాఫీ కలిపింది.

మధ్యలో రెండుసార్లు అతడిని చూసి నవ్వింది.

చిక్కగా, వేడిగా కమ్మగా ఉంది కాఫీ.

తాగుతున్నారు.

"నేను బాగా సంపాదిస్తున్నాను—అని అహం నాకు లేదు. మనకి బాగానే గడిచిపోతుంది. నువ్వు ఈ ఉద్యోగం మానెయ్యరాదా కరుణా. పిల్లలు కూడా నీకోసం...నువ్వు ఇంట్లో ఉండకపోతే ...''అని మొదలుపెట్టాడు గోపాల్.

"వాళ్ళు పెద్దవాళ్ళయ్యారు. ఏం ఫరవాలేదు. నన్ను వదిలి వాళ్లకి కావలసినవి ప్రపంచంలో వెతుక్కునే వయసు

వస్తోంది. నేను...నేను ... ఉద్యోగం వదులుకోలేను. అది నేనే ప్రయత్నించాను. కానీ నాకు సాధ్యంకాలేదు. స్కూలికి వెళ్ళకుండా...

నిర్మల, రజని, కళ్యాణి,... పిల్లలూ...వాళ్లతో కలిసి నవ్వకుండా, వాళ్ల మాటలు వినకుండా వాళ్లందర్నీ వదిలి ఇంట్లో ఒంటరిగా పరుపుమీద దొర్లుతూ...ఊహూ మళ్ళీ ఆ రోజులు నేను కోరుకోవటం లేదు.

నాకు సగం ప్రపంచం స్కూలు. సగం ప్రపంచం మీరు. సగం తృప్తి స్కూల్లో వస్తుంది.

రెండవ సగం తృప్తిగానే ఉందనుకున్నాను. కానీ లేదు. నా రెండవ సగం కూడా అసంతృప్తిపడకూడదు. మీరు సంతోషంగా ఉండాలి. ప్రతిఒక్కరూ సంతోషంగా ఉండాలి. సంతోషం రకరకాలుగా ఉంటుంది. దానికోసం ఎక్కడికైనా వెళ్లండి. జయ దగ్గరకు వెళ్లండి. షి ఈజ్ ఎ నైస్ గరల్. మీకు నిజంగా తృప్తి దొరికితే ...నాకూ తృప్తే. మీ ఆరోగ్యానికి భంగం రానంతవరకూ మీరు ఏవిధంగా సంతోషం పొందినా నాకు అభ్యంతరం లేదు...సంతోషమే'' అంది కరుణ.

కరుణ జుట్టును చేతిలోనికి తీసుకున్నాడు. పలచగా జారిపోతూ మెరుస్తున్నాయి వెంట్రుకలు.

''నీకు అభ్యంతరంలేదు! కానీ జయ దగ్గిరికి వెడితే నాకు మనశ్శాంతి ఉండదు. మనశ్శాంతి పోతే ఆరోగ్యం చెడిపోతుంది. లాభంలేదు" అన్నాడు గోపాల్ కరుణ కళ్లలోకి చూస్తూ.

ఆ కళ్లలోంచి అతడిమీద జాలి వర్షం కురుస్తోంది ఆ కళ్లలోనే జాలి తెరల మధ్య కాఠిన్యం కూడా ఉంది.

ఆ కాఠిన్యం క్రమంగా కరిగిపోతోంది.

అతడి మనసుమీద నీళ్ళు చల్లగా పారుతున్నాయి. కరుణ భుజాలను చుడుతూ చెయ్యివేశాడు గోపాల్.

"ఇది చాలు కరుణా! రోజుకి ఒక గంట నువ్వు ఇట్లాగ ఉంటే చాలు నాకు" అన్నాడు.

అతని భుజంమీద తల ఆనించింది కరుణ.

''అందుకే మీరంటే నాకిష్టం. అట్లాగే నా రెండవ సగాన్నికూడా సంతోషంగా ఉంచుకోవాలి కదా నేను మాత్రం!" అంది కరుణ.

పూలవనంలో తిరుగుతున్నట్లు, జలపాతాలు చూస్తున్నట్లు ఆకాశంలో ఎత్తుగా రెక్కలు చాపి ఎగురుతున్నట్లు అతడి మనసు విభ్రమం పొందుతోంది.